

Redegørelse om to hvidvaskinspektioner i Spar Nord Bank A/S

Indledning

Finanstilsynet var i december 2019 på inspektion i Spar Nord Bank A/S vedrørende bankens kundekendskab på hvidvaskområdet.

I perioden fra oktober til december 2019 gennemførte Finanstilsynet desuden en inspektion vedrørende transaktionsovervågning på hvidvaskområdet i banken. Undersøgelsen blev gennemført af konsulentfirmaet McKinsey & Company (McKinsey) på vegne af Finanstilsynet og var en del af en tværgående undersøgelse af transaktionsovervågning på hvidvaskområdet i et udsnit af større banker i Danmark. Medarbejdere fra Finanstilsynet deltog i dele af undersøgelsen.

Denne redegørelse indeholder de reaktioner, som Finanstilsynet har fundet anledning til på baggrund af observationerne fra såvel inspektionen vedrørende kundekendskab som den endelige rapportering fra McKinsey vedrørende den tværgående undersøgelse om transaktionsovervågning.

Risikovurdering og sammenfatning

Banken er baseret i Nordjylland med en betydelig markedsandel for både privatkunder og erhvervs-kunder. Banken har fire forretningsområder: lokale banker, Handels- og udlandsområdet, Spar Nord leasing og SparXpres (forbrugslån). Banken har 49 filialer rundt om i Danmark.

Finanstilsynet vurderer, at bankens iboende risiko for at blive brugt til hvidvask eller finansiering af terrorisme er høj. Finanstilsynets vurdering er bl.a. baseret på bankens størrelse, forretningsmodel, produkter og kunder.

De to inspektioner giver samlet anledning til følgende reaktioner:

Inspektion vedrørende kundekendskab

Banken får påbud om at udarbejde tilstrækkelige procedurer for risikoklassifikation af kunder, således at lavrisikokunder, normalrisikokunder og højriskokunder kan risikoklassificeres korrekt med henblik på bankens overholdelse af hvidvasklovens krav om risikostyring.

Banken får påbud om at sikre, at banken udfører skærpede kundekendskabsprocedurer i for de kundeforhold, hvor banken vurderer, at der er øget risiko for hvidvask eller finansiering af terrorisme.

Banken får herunder også påbud om at udarbejde en tilstrækkelig forretningsgang for udførelsen af skærpede kundekendskabsprocedurer.

Banken får påbud om at sikre, at banken i alle tilfælde ved oprettelse af en forretningsforbindelse gennemfører tilstrækkelige kundekendskabsprocedurer i overensstemmelse med hvidvaskloven, herunder foretager vurdering af og hvor relevant indhenter oplysninger om forretningsforbindelsens formål og tilsigtede beskaffenhed.

Banken får påbud om at gennemføre ajourføring af kundekendskabsoplysninger, der er mangelfulde eller ikke er ajourførte.

Finanstilsynet påtaler, at banken først påbegyndte ajourføringen af kundeporteføljen i 2018.

Inspektion vedrørende transaktionsovervågning

Finanstilsynet vurderer, at banken ikke har etableret en overvågning af sine kunder, som i tilstrækkelig grad opfylder kravet om, at bankens viden om kunden skal inddrages i og kan anvendes af overvågningssystemet. Banken får på den baggrund påbud om at sikre, at det IT-baserede overvågningssystem dækker og kan anvende ændringer i kundeadfærd og afvigelser fra bankens kendskab til kunden til generering af alarmer.

Finanstilsynet vurderer også, at bankens forretningsgange vedrørende undersøgelse af alarmer, notering af resultatet af undersøgelsen og underretning til Hvidvasksekretariatet ikke er tilstrækkeligt detaljerede og ikke indeholder tilstrækkelig vejledning. Banken får på den baggrund påbud om at tilpasse forretningsgangen for behandling af alarmer, så der indarbejdes sikring mod fejl og inkonsistens i forbindelse med behandling af alarmer.

Finanstilsynet vurderer endelig, at banken ikke har tilstrækkelige kontroller i forbindelse med undersøgelse af alarmer fra overvågningssystemet. Banken får på den baggrund påbud om at etablere tilstrækkelig intern kontrol til at sikre, at medarbejdere ikke kan misbruge sin stilling i forbindelse med behandlingen af alarmer til at dække over mistænkelige forhold.

